

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Székfoglaló: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

KELTÉRŐSÉGI VÁLTOZÁS

Éves díj ...	840 Lei
Fél éves ...	420 Lei
Három hónapos ...	210 Lei
Havonta ...	70 Lei

Hirdetéseket díjazásuk szerint

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap 6 lej. Encouragement 60 banivél 100.

Nyilatkozik

a pénzügyminiszter külföldi utjáról.

Miért volt Bratianu Vintilla Párisban? — Célolja a kölcsönszerzésre vonatkozó híreket. — Csak informálás a külföldi pénzügyi köröket.

(Bucuresti, február 5.) Bratianu Vintilla pénzügyminiszter tegnap este hazaérkezett külföldi utjáról. Fogadtatására megjelentek a pályaudvaron Bratianu Jonel miniszterelnök, Ducea külügyminiszter és a pénzügyminiszterium több főosztályvezetője. A kormányza minisztertanácsot tart, amelyen a pénzügyminiszter beszámolt külföldi tárgyalásainak eddigi eredményeiről.

Az Argus munkatársa a vonatkozáson találkozott a hazatérő pénzügyminiszterrel, aki a következőket mondotta külföldi utazásának céljáról és annak eredményeiről:

— Utazásom célja a szövetséges pénzügyminiszterek párisi konferenciáján való részvétel volt. Remélem, hogy ottani működésem kedvező eredményeket fog hozni Románia számára. Ami azokat a híreket illeti, hogy kölcsönszerzés ügyében utaztam külföldre, ismételtelen kijelentem, hogy ügyesimről szó sem volt, csupán közeledésnek tartottam informálni a párisi és londoni pénzügyi köröket az ország gazdasági helyzetének állandó javulásáról. Ezek a körök most már teljesen meg vannak győződve Románia gazdasági fejlődéséről és érdeküknek a fejlődés anyagi támogatása felől is. Constantinescu Tancred ipar és kereskedelemügyi miniszter még két napig marad Brüsszelben, onnan egy napra Bernbe utazik, ahol svájci gazdasági tényezővel fog tárgyalásba bocsátkozni.

A Lupta jelentése szerint a miniszterelnök a tegnapi minisztertanácsban kijelentette, hogy a legnagyobb mértékben meg van elégedve Bratianu Vintilla külföldi utjának eredményével.

Új elnököt választ Németország

Berlinből táviratozzák: Ebert birodalmi elnök madátuma június 30-án lejár. Az új elnökválasztásra nagyszabású előkészületeket tesznek. Ebert nem vállalja ismét a jelöltséget arra való hivatkozással, hogy súlyos beteg. A köztársasági pártok ezért dr. Marx volt kancellárt fogják közösen jelölni.

Meghívott az egyiptomi miniszterelnök.

Kairóból táviratozzák: Zaghlul pasa miniszterelnök a választások során ellenfeleivel szemben egy társasággal kisebbségben maradt.

Aradi iskolaügy a Kamarában.

Érdekes interpelláció a két aradi tanítóképzőintézet harcáról.

(Saját tudósítónktól.) A román impérium átvétele, amely oly sok változást idézett elő, súlyos helyzet elé állította az aradi gör. kei. papnövelde és tanítóképzőt is. A száztizenkét év óta fennálló és nagymultu intézet elvesztette a magyar államtól élvezett segélyét, az egyház támogatása pedig nem jöhet komolyan számításba, amikor az iskola egzisztenciális érdekéről van szó, az új állami segély pedig elenyészően csekély. A kormány, érthetetlen okból, ahelyett, hogy megfelelő intézkedésekkel segített volna naggyá tenni és tovább fejleszteni ezt a nívós kulturintézményt, egy másik román tanítóképzőt állított fel Aradon, amelynek az lett volna a hivatása, hogy mint állami iskola ellensu-

lyozza a kimondottan felekezeti jellegű gör. kel. intézetet. Az intézet a volt aradi katonai repülőterei helyiségekben meg is nyílt, ki is nevezték az igazgatót, de az aradi és aradmegyei tanítóifjuság nem akart beiratkozni a hiányosan felszerelt iskolába, úgy, hogy Dobrudzsából kellett ide importálni növendékeket. Ezt a visszás helyzetet tette most szóvá a parlamentben dr. Matei képviselő, aki felhívta a kultuskormány figyelmét arra, hogy a történelmi multaj bírő iskola működése elé ne igyekezzen akadályokat gördíteni, hanem éppen ellenkezőleg biztosítsa annak a jövőjét. A képviselő akciója széles körökben nagy érdeklődést és meglepedést keltett.

Feloszítják

a szétszakhított városok vagyonát

A határmenti területek likvidálása. — Hodor belügyi vezérfelügyelő nyilatkozata.

(Saját tudósítónktól.) A bucaresti román-magyar egyezmény, amelyet már mindkét állam ratifikált, végrehajtásra kerül. A pénzügyi egyezmények végrehajtásáról annak idején már részletesen írtunk, a Gozsdu-alap sorsát is ismertettük, az egyéb nagyfontosságú határozatokról is beszámoltunk, most a községek, megyék és városok vagyonának a likvidálására kerül a sor. Tulajdonképpen három, Magyarországgal közvetlen szomszédos vármegyve: Arad, Bihar és Szatmármegye érdekelt ebben a nagyfontosságú ügyben. Főképpen községi vagyonokról van szó, amelyeknek a helyzete eddig meglehetősen vitás volt. Az emlékeztetes bucarestii gazdasági tárgyalásokon ezeknek a sorsát is szabályozták és a likvidálásra most kerül a sor. A román kormány Hodor Viktor belügyi vezérfelügyelőt és Dragiciu Péter szenátort delegálta kormánybiztosokul, a magyar kormány Csatary és Ernyey miniszteri tanácsosokat, akik lebonyolítják ezt a hatalmas munkát. Hodor Viktor ma Aradra érkezett és nyilatkozott a Közlönynek megbízatásáról. Érdekes nyilatkozatát itt adjuk:

— Tulajdonképpen megosztott megyék, városok és községek alatt azokat a városokat, községeket és megyéket értjük, amelyeknek közigazgatási területét a trianoni békeszerződés megváltoztatta. A terület arányában való megosztásnak lesznek kitéve az

érdekelt községek ingóságai, ingatlanai, követeléseit és tartozásait. A megosztás alól kivételek: a községek és városok kezelésére bizott alapok és alapítványok, amelyek nem az illető községek és városok kizárólagos tulajdonát képezik, hanem kezelésbe voltak adva, továbbá a levéltárak, árvaszékek és azok alapjai, amelyeknek a sorsát egy külön konvenció határozza meg. Viszont megosztásra kerülnek a községek vagy városok vagyonállagának aktívái és passzívái az 1918. október 31-iki állapot szerint, amit az akkori vagyonleltár alapján állapítanak meg. Ami pedig a városi és községi alapítványokat illeti, azok alapját az 1918. évi zárszámadások tükrözik vissza. A megosztás aránykulcsa az 1914. évben a megosztott területeken kivetett egyenes adók aránya lesz, viszont egyenes adónak az az adó számít, amit 1914. évben a városok és községek a pótdókok kivetésének alapjául vettek. A két állam közti megosztás lehetőleg természetben történik, ha ez nem lehetséges, akkor lesz csak pénzbeli kárpótlás.

— A vagyonállag kimutatása, az aránykulcs megállapítása és a konvencióban foglalt rendelkezések keresztülviteléhez szükséges adatok összegyűjtése szakkbizottságok hatáskörébe tartozik. Ezeket a szakkbizottságokat mindkét szerződő állam köteles megalakítani és ezek ugyancsak a mindkét szerződő fél által kinevezett kor-

mánybiztosok ellenőrsége alatt működnek. A már kinevezett kormánybiztosok neve ismeretes. Minden megye, község, vagy város, amely a konvenció következtében érdekelve van, külön szakkbizottságokat alakít, amelyekben a kormányt a prefektus, a megyéj pedig az alispán képviseli. Ezenkívül külön községi bizottságok alakulnak, amelynek tagjai a főszolgabíró vagy a szolgabíró, a jegyző, a bírő, esetleg a helyhez és körülményekhez képest. Ezek kinevezhetnek még szakértőket, ott, ahol a helyzet ezt megkívánja. A szakkbizottságok csak egyhangú határozatokat hozhatnak. Ha nem jönne létre megegyezés, úgy a vitás ügy egy két tagból álló döntőbíró elé kerül, amelybe mindkét szerződő fél egy-egy magasrangú bírót delegál. Ha ez sem tud megállapodásra jutni, akkor egy legfelsőbb döntőbíróválasztanak. Ha előállna az a helyzet, hogy a legfelsőbb döntőbíró személyére nézve nem tudnának megállapodni, úgy a svájci szövetségi belügyminiszter kérendő fel a legfelsőbb döntőbíró kinevezésére. Románia döntőbíróul Varraru közigazgatási vezérfelügyelőt delegálta, a magyar kormány delegálja még nem ismeretes.

A tárgyalások részben Nagyvárádon, részben Debrecenben lesznek, amint ezt a helyzet esetről esetre megkívánja. Hodor Viktor vezérfelügyelő véleménye szerint a munkát mintegy négy hónapot fog igénybe venni és ennek letelte után az összes vitás kérdések megoldatnak. Hodor vezérfelügyelő most bő utasításokkal látja el az érdekelt megyéket a szükséges adatok beszerzésére vonatkozólag. A magyar delegátusok még nem érkeztek meg, de jövetelüket várják. Amint megérkeznek, azonnal megkezdik a tárgyalásokat.

Királynól köszönet az aradi főpolgármester nevének.

Dr. Robu János aradi főpolgármester neje ma délelőtti levelet kapott Bucurestiből a Societatea Principele Mircea (Csecsemővédő Egyesület) vezetőségétől, amely Lia Bratianu elnököt iri alá. Az egyesület Őfelsége Erzsébet görög királyné nevében a legáltalásabb köszönetét fejezi ki dr. Robuné odaadó, táradhatatlan és eredményes munkásságáért, amelyet az aradi, Numa Pompiliu (Kassa)-ucában működő csecsemővédő érdekében kifejtett. A királyné a levélhez egy sajátkezű aláírásával ellátott fényképet mellékelte.

Robbanás a vonalon.

Súlyos szerencsétlenség huszonöt áldozattal.

(Oradea-Mare (Nagyvárad), február 5.) Tegnap a kora déli előtti órákban súlyos szerencsétlenség történt Oradeamare állomásánál közlekedő. A bucaresti személyvonat épít elhagyta az állomás előtt levő vasúti és a közlekedés mellett haladt el, amikor óriási detonáció reszketette meg a levegőt. A vonat azonnal megállt és megállapították, hogy az egyik orosz modellű személykocsiban egy zsák puskapor és több dinamitgyutacs robbant fel. A vonat megállása után véres és jéggátó emberek ugráltak le a kocsiból, akiket azonnal a közel levő közlekedésbe szállítottak. A robbanás következtében öten rendkívül súlyosan és huszan könnyebben sebesültek meg. Azonnal bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a puskaport és a gyutacsokat Letz Lázár munkás vitte fel a vonatra, akivel ezt a küldeményt az Eledsi Erdőpar R.-T. küldte a Nagyvárad Szénbánya R.-T.-nak, hogy azt az almagazói szénbányához szállítsák. Letz Lázár veszedelmes podgyászát a podgyászálóban helyezte el. A vele szemben ülő egyik utas megkérdezte tőle, hogy mi van a zsákjában, majd kérte, hogy adjon egy marékot a puskaporból. Letz Lázár levette a zsákot, kivett belőle puskaport és gyutáccal próbálta, hogy meggyulad-e? A puskapor meggyuladott a lángalobbanította az egész zsák tartalmát majd egy pillanat múlva felrobbantotta a dinamitgyutacsokat is. Az óriási robbanás a kocsit súlyosan megrongálta és huszonöt embert megsebesített akik közül a legtöbben most sem látnak, sőt néhányan telje-

sen elvesztik műképességüket. Az Eledsi Erdőpar R.-T. igazgatóság bejelentette, hogy öt munkást ugyan nem terheli mert

a munkást kioktatták a küldemény kezelésére, de mégis hajlandók az összes károkat megtéríteni.

Detronizálással fenyegetik a bolgár királyt.

(Szófia, február 5.) A szófia Posteuvia Posta a Sztambulijzskikabinet volt miniszterének, Atanasov Nedelcunak egyik bécsi lapban megjelent nyilatkozatát közli. Atanasov, aki a jugoszláviai Bledben tartózkodik, mint menekült, a bécsi lapban közzétett nyilatkozatában figyelmezteti Boris királyt, hogy haladéktalanul docsássa el a Cankov-kormányt és helyette olyanokra bizza az ország kormányzását, akikkel a bolgár néphez bizalma van. „Ha ezt a tanácsot Boris király nem követi — mondotta Atanasov — úgy dicsőtől, mint a Cankov-kormányt az események fogják megbuktatni és eltávolítani. Ezek az események pedig már küszöbön vannak Bulgáriában.” Hozzátette még a volt miniszter, hogy a békét komolyan veszélyeztetettnek látja és a Balkán-félszigeten véres küzdelmek fognak közelebből bekövetkezni.

Félholtra vertek egy képviselőjelöltet Jugoszláviában.

Napról-napra szaporodnak a véres inzultusok. — Izgalmas hangulatban várják a vasárnapi választást.

(Belgrád, február 5.) A jugoszláviai választási agitáció a legfokozottabbra jutott az egész jugoszláviai királyságban és ugyiszólván naprenden vannak a véres inzultusok és a jelöltek félholtra verése. A német kisebbségi vezetők súlyos bántalmazása, a magyar párt egyik jelöltjének vasbotokkal való megverése után most a szociáldemokraták egyik listavezetőjének a bántalmazása került sor. Érdekessé, hogy a kormánypárti jelöltek senki sem bántalmazták és eddig nem érkezett jelentés arról, hogy valamelyik kormánypárti jelöltet megvertek volna. A legújabb véres incidens Zetón játszódott le, ahol tegnap délelőtt a szociáldemokrata-párt négyülést akart összehívni, de aminek a megtartását nem engedélyezték. A párt

agitátorai a városháza előtt összegyűlt tömegnek választási röp cetulákat osztogattak. Egyszerre csak revolverrel s vasbotokkal fel szerelt ismeretlenek megtámadták a röpcedulákat osztogatókat és agyba-fübe verték őket. Egy Milosevics Vászó nevű ember megtámadta dr. Szekulics Milán szociáldemokrata jelöltet, volt képviselőt, revolvert szegzett mellének és kiadta a jelszót: *Üssétek! Erre vasbotokkal addig vertek, amíg eszméletlenül össze nem esett és még a földön is tapostak rajta.* Vuics Jócó volt radikális-párti képviselő véletlenül arra haladt kocsijával és kimentette veszedelmes helyzetéből Szekulicsot, akit máskülönben agyonlőttök volna. Állapota így is súlyos. De rajta kívül még több szociáldemokrata politikus szenvedett ki-

sebb-nagyobb sérülést. Mire a rendőrség előjött, a támadók eltűntek nyomtalanul. Hír szerint egy civilruhába öltözött rendőr is a vasbotos támadók között volt.

Ujabb jelentés közli, hogy dr. Szekulics állapota *válságosra fordult.* A szociáldemokrata párt a véres esetből kifolyólag memorandummal fordul a kormányhoz, a parlament elnökségéhez és a II. internacionáléhoz. A zentai rendőrség szigorú vizsgálatot indított, de — amint ez már ilyenkor szokás — a tetteseket nem sikerült kézrekeríteni.

Horvátországban is naprenden vannak az erőszakosságok. A kormány kiméletlenül jár el a Radics-párt ellen. A parasztpárti úrnak felállítását mindenütt megakadályozzák. A hangulat nagyon izzó és féls, hogy a politikai szénvedőket még jobban felkorbácsolják és közeljövőben sajnálatos események fognak történni. Általában Pribicevics belügyminiszter *okoják az erőszakosságokért.* A zágrábi újságíró szervezet tagjai sorából *kizárta Wüder belügyi államtitkár,* volt újságíró, a sajtót korlátozó intézkedései miatt. Tegnap kellett volna a plénumnak tárgyalni ezt az ügyet, de a rendőrség betiltotta a gyűlést. A belgrádi újságíró szekció szintén magáévá tette a zágrábi határozatot és élesen tiltakozik Wüder államtitkár a szabad sajtó ellen irányuló rendeletei ellen.

— **Bezártak egy szállodát Aradon.** Licanu az aradi államrendőrség inspektora tegnap este vizsgálatot tartott az aradi állomás közelében levő Berlin szállodában és tekintettel az ott talált rendtelenségre, a szállodát bezáratta. A szálloda tulajdonosa ellen megindult az eljárás.

TARCA

Mah-Yongg.

Írta: Kálnoki Izidor.

A tavalyi nyár egy esős napján valahol nyaraltam és valahol ál-
dögéltem egy haliban. Az újságot
már elfolvastam, az ismerős-
ket már mind üdvözöltem, az ismer-
etleneket már mind megbámoltam,
a portástól már háromszor megkérdeztem, vajjon hála Isten-
nek csakugyan nem jötte-e leve-
lem. — Így aztán nem akadt sem-
mi elintézni való dolgom, csak
vártam, hogy mikor áll el az eső.
Hosszú várásra voltam elkészül-
ve, mert azon a bizonyos firdő-
helyen, ha egyszer esni kezd,
nyolc-tíz napig esik egyhuzamban.
Tehát vártam és unatkoztam. Ha
legalább egy szép asszony jönne,
aki szintén vár és unatkozik. De
nem jött. Amiből azt következtet-
tem, hogy a szép asszony, ha
vár valakit, akkor nem unatkozik
és ha unatkozik, akkor nem vár...
Az egyik sarokasztal mellől
egyszerre csak szokatlan hangok
szállingóznak felém.
— Csó, — mondja egy férfi-
kasszus.
— Ugyan, hagyja már abba ezt
a szarcsmódszert. Ki játszik
csókra? Pung... — mondja egy
még asszonyhang.

— Virág! Kérek egy pótkövet a
falról? Saját virág! — ujjong egy
másik nő.
Megint egy komoly férfiszó:
— Kongom van saját wéiből.
Én is kérek egy pótkövet...
Vajjon mit művelnek ezek?
Lassan-lassan közelebb húzodom.
Azután még közelebb. S mivel lát-
tam, hogy egész a sor kbic veszi
körül a társaságot, magam is be-
állottam kibicnek. Firdőhelyen
nem tartják az ilyen kíváncsisá-
got illetlenségnek. A fele emberi-
ség (még pedig a szebbik fele)
egyesen azért megy firdőhely-
re, hogy minél többen nézzék és
csodálják.
Hát én is néztem és csodálkoztam.
Felnőtt emberek dominó-
znak? Még pedig rengeteg sok do-
minókövel. Később tudtam meg,
hogy száznegyvennégy kö kell a
játékhoz; tízenkét tucat. Számok
is vannak a köveken, furcsa raj-
zok is, s mindemiknek valami ne-
ve van. Ahogy szedegetik és újra
lerakják és cseréltetik és rendez-
getik, mindenki mond valami fur-
csa szót:
— Bambusz kettő, trász hat, kör
három, fehér sárkány, keleti szél,
bambusz, kör, zöld sárkány, esza-
ki szél...
És rakosgatják, rendezgetik
a köveket, egy részt maguk elé
rakják, más részt elfödve tart-
ják, ünödnek, spekulálnak, örül-
nek vagy bosszankodnak, még

egyszerre csak felharsan egy
díadalmas kiáltás:
— Mah-Yongg! Mah-Yongg!...
Mledelmesen megkérdezem az
ujjongótól:
— Kérem szépen, mit tesz az
hogy Mah-Yongg?
— Ez annyit jelent, hogy „nyer-
tem.”
— Ugy? Akkor gratulálós...
Keletről, Kínából jött hozzánk
a Mah-Yongg. Persze kerítővel:
Anglián és Amerikán keresztül.
De nem binném, hogy akár az
egyik, akár a másik helyen va-
lami öreg multja volna. Angliá-
ból, Amerikából nagyon kicsi az
ut hozzánk, onnan egy-kettőre itt
terem minden, legyen az iparcikk,
divat, szokás, politika, morál, szin-
darab, játék, zene, egy új tánc,
valami filat, vagy akár csak egy
jó mondás vagy tigris vicc. Kíná-
ból még nem jött el semmi még
ha évezredes is. Százat tennék
egy ellen, hogy a kínai Mah-
Yongg játék legalább ezeréves.
Ott ezer és egynéhány év óta ke-
vés újat találtak ki. Am amig kí-
nai volt a Mah-Yongg, nem kellett
senkinek. Amióta angol lett, kap-
va-kap utána mindenki.
Az is lehet, hogy aki Kínában
járt régente, az nem sokat törö-
dött a játékokkal. Kalandorok jár-
tak oda régente, meg tudósok és
kereskedők. Ezeknek kisebb gond-
juk is nagyobb volt annál, hogy

miképp játszódzon a kínaiak.
Gazdagodni jártak a világ másik
felére, tudásban vagy földi javak-
bar gazdagodni. Szóval olyan em-
berek, akiknek nincs játszadózó
kedvük.
Ez lehet a titka, hogy a Mah-
Yongg már régen nem lett nép-
szerű.
Egyébként a játékok legtöbbje
keleti eredetű. Ott termett a sakk,
a dáma, a malom, a halma, a Mah-
Yongg. Csöndes, szemléltető, tőp-
rengő, magában kombináló termé-
szet kell hozzá.
A sakkról van egy régi adomá,
amit mindenki ismer. A feltalálója
felajánlotta a nemes játékot a csá-
szárjának. Ez meg azt mondta,
amit a császárok a mesében min-
dig mondanak, de a valóságban
soha:
— És most kívánj jutalmul,
amit akarsz. Minden kívánságodat
teljesítem.
A feltaláló kívánt a sakktábla
első kockájára egy szem buzát. A
másodikra kettőt. A harmadikra
négyet. És minden továbbira két-
szer annyit, mint az előzőre.
A császár nevetett — s megpa-
rancsolta, hogy mérjék ki az Ol-
csó Jánosnak a kívánt buzát a
magtárból. És ekkor kiderült, hogy
az egész világ minden császárjá-
nak száz és száz esztendő alatt
sem terem annyi buzája, amennyi
az öreg sakkmesternek kívánt
volna.

HOGYALL KALEJ?

1925. február 5-én 100 lejért adtak:
Nálunk:

262 svájci frankot.
9.52 francia frankot.
36800 belföldi magyar koronát.
36500 osztrák koronát.

Zürichben 2.6750 frankot
Párisban 9.60 frankot
Budapeston 37,400 koronát
Newyorkban 52 centet

Véres verekedés a gabonabessz miatt.

Botrányos jelenetek egy amerikai
tőzsdén.

Washingtonból táviratozzák: A kanadai Winnipeg város gabonabessz-tőzsdéjén a gabonabessz miatt a legvadabb jelenetek játszódtak is. A tőzsdések izgatottsága minden mértéket felülmúlt. Egymásnak estek és vad dulakodást, véres verekedést rögtönöztek. A kanadai szenátus mai ülésén törvényjavaslatot terjesztettek elő, melyben a szövetségi kereskedelmi bizottság vizsgálatát kiterjesztik a liszttel, kenyérrrel s búzával üzérkedők ellen, valamint azok ellen, akik a trösztellenes törvényt megsértették.

A sakkjáték csudás voltának az a titka, hogy harminckét kövel hatvanégy mezőn annyi kombináció és variáció lehetséges, hogy egy játék se olyan, mint a másik. Millió ember, sok millió esztendőig játszhatik és sohasem meríti ki az újabb változatok lehetőségét.

A Mah-Yonggot nem harminckét kövel, hanem száznegyven-negygyel játszik. Sokkal többféle figura szerepel benne, mint a sakkban. A világ teremtésétől a világ végéig ha folyton játsza az egész világ minden népe, mindig, mindenkinek minden játék folyton új lesz és folyton más. Ha csak azt lehet megenni, ami sűrűn ismétlődik, akkor a Mah-Yonggjáték hallhatatlan... A Mah-Yongg nem nyeresre megy. Minél többet akar valaki nyerni, annál biztosabban veszít. Szépségre, formára, változatra megy a Mah-Yongg. Jóslgatni nehéz. Nem is hálás mesterség. Mégis azt hiszem, hogy Mah-Yongg népszerű lesz csakhamar és hosszú életű a földön. Most ahogy a dominó, sakk, kártya van minden háztartásban, Mah-Yongg-játék is lesz minden jobbfejta szekrényben. A lapokban csakhamar megjelenik a Mah-Yongg-rovat. A szállók, a kávéházak Mah-Yongg szobákat rendeznek be. Lesznek ötórai teák táncokkal és lesznek ötórai teák Mah-Yonggal. És a nagyobbacska gyerekek Mah-Yonggot kapnak karácsonyra. És vidékre nem szerződhetnek iszánt, segédorvost, ügyvéd-gyakornokot, patikus-segédet, csak ha jól tud mah-yonggozni.

Lehet, hogy névedtem. Akkor bosszánatot kérek...

Ujabb földrengés volt Egerben.

Egerből táviratozzák: Tegnap este fél 10-kor hullámszerű földrengés vonult keresztül Eger városán, amely azonban ezúttal nem okozott károkat. Az elmúlt napok földrengését a városi mérnök hivatal hivatalos kimutatása szerint több mint 16 milliárd korona kárt okoztak.

Görögország háborúra készül.

Törökország belügyének tekinti a patriarcha kiutasítását.

(Athén, február 5.) Törökország ma válaszolt a görög kormány jegyzékére a patriarcha kiutasítását illetően és válaszjegyzékében hangsúlyozza, hogy akciója semmiféle tekintetben nem sérti a lausannei békeszerződést. Az athéni francia és angol követek ma megjelentek a görög külügyminiszternél s kormányuk nevében kérik, hogy mérsékelt álláspontot foglaljon el a konfliktussal szemben. Kérték, hogy kerüljön minden háborus nyilatkozatot és intézkedést. A külügyminiszter a követek előtt kijelentette, hogy Görögország számol a háborúval

és ebben az irányban is dolgozik. A miniszterelnök a vezérkar főnökével és a hadügyminiszterrel folytatott tárgyalásai során elhatározta, hogy a kormány nagyobb hadianyag rendelést eszközöl külföldön.

Athéni jelentés szerint a kommunisták ma nagygyűlést tartottak, amelyen a béke fenntartását követelték. A beavatkozó rendőrséget kövekkel megdobták, mire a rendőrök tegevereket használtak. A gyűlés közönségéből hatvan meghaltak és huszan súlyosan megsebesültek.

A forrongó vulkán országában.

Kiküldött munkatársunk Sziciliában.

Szicília narancsligetei között.

Kék ég, kék tenger — a kintinó narancs és a pompás feketekávé — várják az „ellenléteket”: a magyar és a német vendéget.

(Trapani, január havában.) Palermo-ból öt óra alatt röpitett a gyors ebbe a gyönyörű városba. Félóránra Marsalától, Szicília legnyugatibb pontja, vasúti végállomás.

Gyönyörű napsütés, júliusi meleg oszloka a testemet és a meszeségben egymásba ölelt a sötét-kék tenger és az égbolt.

Szobám a mölőra nyílik. 30 lépésnyire a tenger felé. Kiállok a balkonra (eszembe jut, hogy jobb con nincs, mert minden jobb Kohn — Kovács) s felejtve mindent, teljűdövel szívom a pompás levegőt, mely egészséget, életet jelent.

Magánházban lakom. Már unom az örökös szállodai, illetve penziós életet. A merev lunchokat, a mindig egyforma vacsorákat, melyeket itt is nagyon időszerűen „ebédnek” hívnak. Már unom azt a sok feszes, frakkos pincért, aki mindmegannyi főhercegi grandezzaival, hideg, merev maszkkal tállalja ki a mindennapi makarónit, vagy spaghetit, a halat és a stealet, a sajtot és a narancsot.

Már alig vártam, hogy ismét a saját magam ura legyek. Hogy akkor egyem és ott és azt, amikor, ahol és ami jól esik. Végre itt — önállósítottam magamat.

Hat lírát fizetek egy napra a szobáért. Nem sok. Megéi. A közelben egy kis „Ristorante”. A „Három csillaghoz.” Szük ucca, sötét hely, de tiszta és jobb közönség látogatja. 8 lírát fizetem a vacsoráért és igen jól eszem. Pompás bort ittam és két narancsot is volt. És ezek a narancsok! De mások itt, mint nálunk odahaza. Itt, ahol úgy terem, mint arrafelé a szilva, vagy a körte, ezerszer jobb, edesebb, zafosabb. Órák hosszat a narancsligetek között halad a vonat s úgy szedik le frissen, naponta, amikor behozzák a piacra.

És az a pompás feketekávé, amit a sarkon egy kis kávéházban ittam. Minden adag frissen készül. Hatalmas, nagy masnákban, mindegyik csészéhez friss kávé kerül, nem zacc, nem „Frank”, hanem illatos, finom örölt kávé. 40 centesimo ez a remek ital, tehát alig valami, még a mi pénzünkre átszámítva is hatvan százalékkal olcsóbb, mint a mi „feketénk”.

Errefelé az uccaspró is jobb kávéit iszik, mint nálunk a legkülönb — újságíró vagy színész, pedig ezek igazán értenek hozzá.

A napsütésben ott ring a tengeren egy kis vitorlás. Rég nem ültem benne. Tíz éve, hogy utoljára jártam Velencében, Fiumében, Cirkvenicában. Tíz év — s mennyire megváltozott minden. Országok hovernek romokban, császárságok, királyságok roppantak össze, csak a termőföld s a végtelen tenger szórja egyformán az áldást, egyformán dalolja bánatos dallát új életről, elmulásról...

A háborus Olaszország eltűnt. A háborút itt már elfelejtették. Még északon igen, ott még élénkebb a visszaemlékezés, hiszen ott vannak a „felszabadított” területek, de itt, Sziciliában már senki sem beszél a háborúról. Csak néha, nagyimiként látni egy-egy nyomorékot. Ezt különben Rómában sem láttam. Koldusok pedig egyáltalán nem. Ez a mi specialitásunk. Itt — legalább úgy látom — másként gondoskodnak a háboru áldozatairól. Az öreg olasz, aki a vitorlást vezet, egyetlen fiát vesztette a háboruban. Átkozza is eléggé. De aztán a szeszről beszél, amely most fog megindulni. S előre örül, hogy jönni fognak a magyarok és a németek — az „ellenléteket”!

Most is, itt is azt látom, amit mindentelé tapasztaltam: a né-

pek, de hogy is gyűlölköznek, a népek, a milliók, megfennének békében, szeretetben, csak hogy mire kellene akkor... diploma-mácia? Bugát Jerő.

Ongyilkos lett az aradmegyei gyilkos.

Mérget ivott a berzovai erdőőr, a
mikor a csendőrök lelőzték.

(Saját tudósítónktól.) Szász-csős fordulat állott be a berzovai kettős rablógyilkosság ügyében. Mint ismeretes, egy rablóbanda megtámadta a Berzova felé vezető uton Dehelean Vasile és Rus Antal berzovai gazdákat és meggyilkolták őket, majd kirabolták. Orezeanu Romu aradi vizsgálóbíró, Mandru Miklós ügyész és Anghelescu csendőrpáncsnok ma kiutaztak a helyszínre, hogy a vizsgálatot személyesen irányítsák. Közben az ottani csendőrség nyomra akadt; a csendőrök tudomására jutott ugyanis, hogy a falu népe a rablógyilkosság egyik tettesül Suciu Tudor berzovai erdőőrt gyanúsítja, aki a gyilkosság színhelyéhez közel teljesít szolgálatot. E szóbeszéd nyomán a csendőrök ma reggel elmentek Suciu lakására lefogták és a lak-tanyába vitték. Suciu egész idő alatt halásáppadt volt, rendkívül idegosen és izgatottan viselkedett, a kasszárnnyába érve pedig rosszul lett: erős hányás fogta el. Amikor egy pillanatra enyhültek fájdalmai, az erdőőr szentációs vallomást tett a csendőrségnek:

— Meghalok. Ongyilkosságot követtem el, mérget vettem be ott hon, amikor láttam, hogy jöttek értem. Nem fejezhettem be vallomását, mert közben összeesett és meghalt. A haláleset nagy izgalmat keltett a környéken és mindenki biztosra veszi — a nyomozó közegek is, — hogy Suciu-nak része volt a borzalmas gyilkosságban. A holttestet holnap boncolják fel és a csendőrség erélyes nyomozást vezetett be az erdőőr cinkostársainak kiderítésére. Az egész környék lakossága pedig feszült figyelemmel kíséri ennek a borzalmas bűnyünek a fejleményeit, amely eddig három emberéletet követelt áldozatul.

Fogva marad

az aradi járásbíró irattáross.
A vádtanács jóváhagyta a vizsgálóbírói végzést.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi járásbíróson megállapított letéti nyugták sikkasztása ügyében letartóztatásba helyezett Borlodán György járásbíró irattárnok a vizsgálóbíró határozata ellen ügyvédje, dr. Ispravnic Sever utján felfolyamodást jelentett be a törvényszék vádtanácsához, a mely ma zárt ülésben tárgyalta az ügyet. A vádtanács elnöke dr. Barbura Sever táblabíró, referense pedig Nyékhegyi Lóthár senmi tőszéki bíró volt. A tanács a védelem előterjesztése után hosszú ideig tartó tanácskozásra vonult vissza, majd Barbura elnök kihirdette a vádtanács döntését, a mely szerint Borlodán György irodaigazgató bűnösségére a vizsgálat eddig olyan bizonyítékokat produkált, amely szükségessé teszi a gyanúsított fogvatartását és ezért a vizsgálóbíró határozatát

nek jóváhagyásával elrendelte Borlótán György ellen az előzetes letartóztatás, meghosszabbítását.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* Az aradi városi színház műsorának a heti sorrendje: Pénteken: Nótás kapitány, operette; Horváth Mici bucsufelélével. Szombaton: délután 4 órakor János vitéz, operette. Este román előadás. Vasárnap délután fél 3-kor Nótás kapitány, operette; fél 6-kor Fügefalevél, operette-demató. Premierbérlet 5. Este román előadás.

* Az aradi Thália kabaré műsorát Váradi Aladár és Beregi Lászlóval. Péntek: Mandi — Sabesz-este. Szombat: Mandi — Sabesz-este. — Szólók, tréfák, duettek. — Kezdete 9 órakor. — Jegyek elővételben Bauernl. Minorita-palota.

* Horváth Mici bucsuvendéglépte. Az aradi színház kitűnő vendége: Horváth Mici, pénteken, a Nótás kapitány Hohenau grófnőjében bucsuzik az aradi közönségtől.

* János vitéz — szombaton délután. Az aradi színház szombat délután 4 órai kezdettel rendszerint kedvezményes előadást tart, mely a lakomával minden felnőtt egy gyermeket vihet magával. A héten a János vitéz kerül műsorra.

* A Fügefalevél. A francia operettnek egyik legérdekesebbje. a „Fügefalevél“, amely sikamlós mese szövésével és szép zenéjével tudta lekötni a figyelmet. Aradon a darab Fekete Mihály színházgárgató rendezése mellett a legkiválóbb szereposztásban kerül vasárnap délután fél 6 órai előadásban bemutatásra. A bemutatónak délutánra való kiűzését az esti román előadás tette szükségessé.

* Barát Móríc aradi tárlata. Barát Móríc kivételes tehetségű, izmos reprezentánsa az erdélyi piktorának. A Nagyváradon élő neves piktor most Aradra hozta le pompás tájképeit és erős tudással megkonstruált aktjait. Egy kiállításra való anyag tömít meg a Kulturpalota kiállítási termét és a közönség elismeréssel adózik a művész tehetségének. Barát Móríc Budapesten, Münchenben és Berlinben aratott kiállításával értékes sikert és aradi kiállítása igazán művészi eseményszámba megy. A tárlat még csak pár napig marad nyitva.

MOZI Bella Donna nagy sikere az aradi Apollóban. Állandóan zsúfolt ház mellett vetíti az aradi Apolló mozgószínház a „Bella Donna“ című filmremekét, amelyben Pola Negri és Conrad Nagel játszik a főszerepeket. A nagyszabású nvoic felvételű film egy méregkeverő történetét tárja elénk. A Paramount-filmgyár legújabb remeke ez a film-dráma, amely szombatig szerepel az Apolló mozgószínház műsorán. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Pola Negri-film az aradi Urániában. Nagy érdeklődés mellett mutatja be csütörtökön az aradi Uránia mozgószínház a Paramount-filmgyár újabb remekét a „Megbélyegzett asszony“ című amerikai társadalmi drámát, amelynek a világhírű Pola Negri és Jack Holt a főszereplői. A gyönyörű filmet szombatig vetíti az aradi Uránia mozgószínház. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Nyomorognak a háború hősei.

Románia nem fizeti a külföldön élő tisztok nyugdíját. — Hogyan helyezkedtek el a volt katonatisztek a polgári pályákon.

(Budapest, február 5.) Az osztrák és magyar kormányok hosszú időn át nem fizettek a volt osztrák-magyar hadsereg nyugalmazott tábormozgatóinak és tisztjeinek olyan nyugdíjat, amely elég lett volna arra, hogy a kegyelmeiketől megszabadítsák őket. A legtöbb időben azonban a nyugdíjviszonyok javultak, de akkor már a legtöbben polgári pályákon helyezkedtek el. Érdekes, hogy sokan évekket ezelőtt az osztrák és magyar kormányok magatartása miatt a román állam polgárságot optáltak, mert Románia tekintélyes nyugdíjat folyósított. Így báró Arz altábornagy, az osztrák-magyar hadsereg volt vezérkari főnöke is, aki nagyszabású szülétsü, a román állampolgárságot optálta. Nemrégiben azonban a román állam beszüntette azok nyugdíjának fizetését, akik külföldön élnek és így Arz tábormozgató sem kapott többé nyugdíjat, mert *állandóan Bécsben él.* Arz tábormozgató és az érdekelt többi nyugdíjas *Ferdinánd királyhoz fordultak panaszukkal*, aki azonban nem változtathatott a helyzeten s így ezek ma sem kapnak nyugdíjat. Az osztrák-magyar hadsereg volt vezetői közül igen sokan helyezkedtek el polgári pályákon. Így báró Hazai Samu és

báró Szurmay Sándor különböző vállalatok igazgatósági tagjai, Lederer altábornagy a Turul biztosító-intézet igazgatója, madari Kreybig Rezső tábormozgató a Phoenix biztosítónál dolgozik, Rochel ezredes-iradibiztos a Pénzügyminisztérium központi gondnoka, Tamássy Árpád altábornagy, a przemisli honvédek parancsnoka a Neuschloss-Lichtig gyár egyik igazgatója. Pogány altábornagy a Kereskedelmi Bankban főtitkár, Török tábormozgató a Salgótarjáni Községhelyi R. T. térképész osztályának vezetője. Dormándy Géza tábormozgató a Duna Gőzhajózási R. T. egyik igazgatója. Dormándy Henrik Schmetzer Ferenc altábornagy volt hadügyminiszterrel együtt a Közföldtulajdonok Felfedezési Szervezetét vezeti. Gernya László tábormozgató a Szent-Éle csokoládégyár raktárfőnöke, Moja tábormozgató és Kaczvinszky Örnagy egy fényképezőgyár vezetője. Mézőly Géza ezredes egy lapváltó-át kiadóhivatali igazgatója. Schaffertzik Brunner vezérkari alezredes egy külföldi fegyvergyár képviselője, báró Kövess Hermann tábormozgató özvegye közsdés, akinek az üzletét egy volt tengerész-tiszt vezeti, Barza vezérkari ezredesnek a Kecskeméti-uccában van közsdéje.

Elr jugoszláv kormányválságról.

(Belgrád, február 5.) A lapoknak a kormányválságra vonatkozó hírei illetékes körök erősen cáfolják azzal az indoklással, hogy a választások lezajlása előtt három nappal kormányválságot elképzelni teljesen lehetetlenség.

Magyar repülővállalat Nyugat-afrikában

Volt magyar tengerészpilóta érdekes vállalkozása.

(Budapest, február 5.) Néhány hónappal ezelőtt — amint a Közönség is jelentette annak idején — öngyilkos lett Budapesten Mindszenty Árpád nyugalmazott tengerész sorhajókapitány, a híres pilótatiszt, az aradi származású Sényi Miklós veje. A volt tengerésztiszt a Kanári-szigeteken, amelyek Spanyolország gyarmatai közé tartoznak, repülőjáratokat akart létesíteni. Vállalkozása nem sikerült és ezért az elcsüggedt ember, aki a tőzsdén ugyszólván minden vagyonát elveszítette, mellbelőtte magát és hosszas szenvedés után meg is halt. A tervek kereszttüvelében Mindszentynek Paksy Géza volt tengerésztiszt segédkezett, aki szintén tagja volt az osztrák-magyar hadiflotta repülőosztályának és szintén a legkiválóbb repülők közé tartozott. A két volt tengerésztiszt ugyanis megállapította, hogy a Kanári-szigetek két legjelentősebb kikötője, Las Palmas és Teneriffa között csak naponta egyszer közlekedő hajójárat van és a hajó a 100 kilométeres utat 8 óra hosszat teszi meg. Ugyanezt az utat a repülőgép 30 perc alatt teszi meg és így jól jövedelmező személy- és áruforgalmat lehetne lebonyolítani repülőjáratokkal a két kikötő között, amelyeknek hatalmas idegenforgalmuk is van. Mindszenty azért lett öngyilkos, mert hosszú időn át sem spanyol, sem magyar tö-

késeket nem tudtak szerezni a vállalat létrehozásához. Most Paksy egy magyar automobilvállalkozás igazgatójával társult és a spanyol király nagybátyjának, Duque de Santa Helena-nyak, a Kanári-szigetek katonai kormányzójának és Quesada spanyol korvettkapitányának a segítségével sikerült egy spanyol tőkésből álló társaságot összehozni. 75.000 pezétát, azaz 10.000 dollárt hoztak össze, mint alaptőkét. A gépeket egy düsseln német gyárnál, a Junker-gyárnál rendelték meg, amely átvette a részvénytársaság részvényeinek felét és a már vásárolt gépekhez még egy gépet adtak. A Compania de aviation del Oeste Africano, — angolul Westafrican Aviation Co., — alapító levelet már aláírták és néhány nap múlva ünnepélyesen megnyitják a spanyol-német tőkével alakult és magyar vezetés alatt álló repülő-társaság forgalmát. Az ünnepélyes megnyitás Barcelonában lesz, ahonnan Madridon, Sevillán, Cadixon keresztül repülnek a gépek Nyugat-afrikába.

Januáriusi kapitány

Baby Peggy az amerikai osodagyermekkel a főszerepben, vasárnaptól az aradi Urániában.

Vecsera bárónó halála.

Meghalt a mayerlingi tragédia hőnőjének édesanyja.

(Bécs, február 5.) Szomorú és szükös sorsban halt meg Baden mellett hetvennyolc esztendőskorában Vecsera Mária bárónó, édes anyja annak a Vecsera Mária bárónónak, akinek halála Rudolf trónörökös tragédiájával kapcsolódott egybe Mayerlingben. A most meghalt Vecsera bárónó nővére volt a két Baltazzi-nak az ismert sportembereknek, ő maga pedig a nagy tragédia után nem tűnt el az ismeretlenségbe és szívesen iparkodott védekezni azok ellen a vádak ellen, amelyekkel a trónörökös környezetéből illeték s amely vádak nagyrészt hiteelt találtak a bécsi társaságban is. Tudvalevőleg akkoriban erősen elterjedt az a hír, hogy a bárónó nem kezelte elég anyai szigorral leányának dolgait, sőt kedvezett neki és elősegítette a trónörökös hajlandóságait és leányának érintkezését vele. Vecsera bárónó akkor memorandumban fordult Ferenc Józsefhez, amelyben tisztázni iparkodott magát e vádak alól és úgy látszik, ezek az igazolásai főbb-kevésbé sikerültek is, mert később Ferenc József királytól nyolcszáz ezer forintnyi kegyajándékot kapott. Kevéssel utóbbi azután a bárónó elhunyt Bécsből. Payerbach mellett egy kis birtokot vásárolt és ide vonult vissza. A legtöbb években nagy nyomorba jutott, mivel pedig férje révén, aki különben konzulátusi tisztviselő volt, csehszlovák állampolgár lett, kérvényben fordult nyomorával a csehszlovák kormányhoz és kegydíjat kért. Ezt a kérését azonban elutasították, mert állampolgárságát nem ismerték volt el.

Egy színész, aki jubileumra készül.

Huszonöt éve színész a volt fiúmat magyar kormányzó letelezése.

(Bécs, február 5.) A színházi világban nem volt még példa arra, hogy egy szép asszony maga figyelmeztessen arra, hogy immár 25 év óta működik a színpadon. Konstanze von Linden az uttorés érdeme, aki a hét végén a Stadttheaterben ünnepli meg színpadi működésének negyedszázados jubileumát. Ebből az alkalomból megírta memoárjait, amelyek legközelebb kerülnek könyvpiacra és amelyet egész Bécs színtelen érdeklődéssel vár. Konstanze von Linden egy román földbirtokos leánya, aki Párisban a Sacré Coeur-ben nevelkedett. Később Bécsben zongoraművésznőnek készült, majd feleségül ment Flume kormányzóhoz. Csakhamar azonban elhagyta férjét, színésznőnek csapott fel és hosszú ideig partnernője volt Wedekindnek. Az után francia színész lett Párisban és Brüsszelben, míg végre Bécsben állapodott meg. A ma is még fiatalos külsejű és szép asszony, akinek a fia egyébként első karmestere a laibachi operaháznak, az osztrák fővárosban nemcsak mint színésznőt, de mint rendkívül szellemes írónőt is becsülik. Konstanze von Linden egy hozzá intézett kérdésre azt válaszolta, hogy saját alatt levő in-

Párisi szenzációs intimitást fognak tartani Bécs, Budapest, Brüsszel, Páris és Románia számos kiváló-ságairól, akikkel az életben ösz-rzejött.

HIREK

Hütlenségek éve

Mióta Madame de Thébes meg-tért oda, ahol az örök világosság minden jóslást feleslegessé tesz, nincs olyan utóda, aki a próféta-mesterséget olyan rutinnal tudná üz-ni, mint Madame de Thébes. Most két párisi asszony tart igényt a „világjósno” címére, hogy milyen si-kerrel, kiünik az 1925 évre mondott jóslásaiból. Madame Télième sze-rint Herriot kormánya legfeljebb ju-niusig fogja bírni az iramot. A „val-lásos kérdés” fogja nyakát szegni... Angliában és Németországban me-gint a szociáldemokraták jutnak ura lomra, Amerikában Coolidge márho-lholnapra bukik meg, Mussolininek is eljön az ideje és Spanyolország-ban végre ki fog törni a forradalom.

A másik jósnő, Madame Fraya óvatosabb. Érzéki mámorban látja maga előtt az 1925-ös évet, amely szerinte a meseszerű gyorsaságok éve lesz. Nem lesz forradalom, de mindenütt izgalom. Borzasztó ve-szedelmek fenyegetnek itt is ott is — és rémek fognak láthatáron feltűnni. Háboru nem lesz, de örök félelemben fogunk élni. Három-négy új ember fog hirtelen a söté-tből feltűnni. Valahol lesz egy kis diktatura. Egyáltalában min-den rövid, gyors és annyira nem fogják szeretni az asszonyokat, mint ebben az évben. Mert az 1925-ös év a nagy hütlenségek és kimondott házasságtörések éve...

— Tárgyalás az aradi villamos ügyében. Sauerpreis Ferdinánd, a Bihorolui villamosépítő társaság ve-zérigazgatója ma délelőtt Aradra ér-kezett és megkezdte tárgyalásait a város vezetésével az aradi villa-mosvasut felépítése ügyében. A tár-gyaláson a vezérigazgatón kívül dr. Robu János főpolgármester, Trimbi-tioni Traian iparfelügyelő és Kauf-mann Kamil gépüzemigazgató vet-tek részt. A tárgyalások eredményét a főpolgármester a napokban össze-ülő műszaki bizottság elé terjeszti.

— Anglia új képviselője a jóvá-tételi bizottságban. Londonból táv-iratozzák: A kormány Bradbury utódjának a jóvátételi bizottságba Amenesbourgh lordot nevezte ki.

— Franciaország deficitje. Pá-risból táviratozzák: A szenátus mai ülésén megállapították, hogy Fran-ciaország múlt évi deficitje 3 és fél millió frank.

— Magyar művészek Ameriká-ban. Newyorkból táviratozzák: Az idei hangversenyszézonban a legna-gyobb sikereket eddig öt magyar művész érte el. Dohnányi Ernő zongoraművész és zeneszerző, a buda-pesti Zeneakadémia igazgatója, Bar-tók Béla zongoraművész és zene-szerző, Rubinstem Erna hegedűmü-vész, Székely Zoltán és Zathu-reczky Ede hegedűművészek.

— Meghosszabbították a vadász engedélyeket. A prefektúra közli, hogy belügyminiszteri rendelet kö-vetkeztében a lejárt vadászati enge-délyeket, vadászjegyeket, fegyver- és ebrtársi engedélyeket március else-ig meghosszabbították.

Osszeroppanás előtt Ausztria.

A népszövetség attól fél, hogy megsemmisül a szaná-lás műve Ausztriában.

(Bécs, február 5.) A Daily Te-legraph diplomáciai munkatársa Ausztria pénzügyi és gazdasági helyzetével foglalkozva, azt írja, hogy a népszövetség és a szövetségesek komolyan aggódnak Ausztria szanálása miatt. E kö-rök előtt nem titok, hogy Zimmer-mann főbiztos nincs megelegedve Ausztria gazdasági helyzetével és a gondjaira bízott ország kilátá-saival. Mindenesetre megmarad azonban az a tény, hogy az osz-trák kölcsönért a külállamok ga-ranciát vállaltak. A népszövetségi körök tisztában vannak vele, hogy Ausztria szanálásának kudarca és újjáépítésének összeomlása rend-kívüli kiábrándulást keltene azok-ban az országokban, ahol a sza-nálás műve folyamatban van vagy ahol a szanálást meg akarják in-dítani. Illetékes körökben nyoma-tékosan hangsúlyozzák, hogy Ausztriának Németországhoz való

csatlakozása — amiről most ismét szó esik — csak a népszövetség hozzájárulásával történhetik meg, de ez most nem remélhető. Azok, akik nemeslelkűen megsegítették Ausztriát, elvesztenék a türelmü-ket annak láttára, hogy az ország, melyet talpra akarnak állítani, le-mond önállóságáról. Viszont gon-dot okoz, hogy a viszonyok ros-zszabodtával ne kerüljön Ausztria súlyos dilemma elé.

Legújabb bécsi jelentések sze-rint az osztrák kormány és Zim-mermann főbiztos között az el-lentétek kiélesedtek. A főbiztos a legutóbbi jelentést küldött Genfbe, hogy az osztrák kormány a genfi egyezményben vállalt kötelezett-ségeit a legnagyobb részben nem teljesítette. Az osztrák kormány táviratot intézett a Népszövetség-hez, amelyben bejelenti, hogy megbízottai meg fognak jelenni Genfben és meg fogják dönteni Zimmermann állításait.

A szlovenszkói kommunisták kilépnek a katolikus egyházból

A szlovenszkói pásztorlevél-ügy újabb hulláma.

(Pozsony, február 5.) Breznó-bányán és környékén a püspöki pásztorlevél miatt a kommunisták között általános az elégedetlenség s eddig több mint 30 kommu-nista jelentette be, hogy kilépnek a római katolikus egyházból s vagy az evangélikus, vagy az alakulóban levő breznóbányai csehszlovák egyházba lépnek be. Ha a pásztorlevelet nem vonják vissza, a kilépők száma emelked-ni fog.

A kommunista párt nyitrai he-

lyicsoportja tegnap délelőtt a fő-terén népgyűlést tartott. A népgyűlés szónoka Darula képviselő volt, aki ismertette a gondolat-szabadság harcosainak több ezer-éves küzdelmét a különböző val-lások klerikalizmusa ellen. A klerikális visszaélések a gondolatsza-badság híveit reformációk keresz-tülvitelére kényszerítették. Daru-la képviselő beszédét, amely mindvégig érdeklődést keltő volt, mintegy 1500 főnyi hallgatóság hallgatta végig.

Vértengerről álmódott a gyermek Habsburg-Károly

IV. Károly király gyermekkorában üldö-zési mániában szenvedett. — Elzholtz dr., most elhunyt bécsi ideggyógyász naplójából.

(Bécs, február 5.) Elzholtz dr., a kiváló bécsi ideggyógyász a napokban elhunyt. Ebből az al-kalomból a híres orvos egyik ba-rátja visszaemlékezéseket közöl és ennek keretében a következő rendkívül érdekes dolgokról szá-mol be:

Neusser dr. udvari tanácsos há-ziorvos volt néhai Ottó főherceg családjánál. Egy látogatása al-kalmával Mária Jozefa főhercegnő panaszkodott a háziornosnak, hogy legidősebb fiának, Károly-nak, a későbbi császárnak és ki-rálynak, lelki életében aggasztó tünetek mutatkoznak. A főherceg-asszony elmesélte az orvosnak, hogy a testileg szépen fejlődő fiú az uccán rémképek üldözik. Ott-hon a fiú jól érzi magát, ha azon-ban udvarmesterével kikocsiká-zik, úgy mindig azt képzei, hogy a hintó vértengeren gúzol kereszt-ül. Sokszor azt is beképzeli, hogy kísértetek üldözik. Eppen ezért a fiatal főherceg az utóbbi időben nem is meri elhagyni szüleinek la-kását.

Neusser dr. erre azt válaszolta,

— Meghalt a „Prágai Magyar Hírlap” főszerkesztője. Prágából je-lentik: Petrogalli Oszkár, ismert ma-gyar lapszerkesztő, a „Prágai Ma-gyar Hírlap” főszerkesztője ma negy-

hogy a legjobb lenne a fiatal fő-herceget egy pszicháterrel meg-vizsgáltatni. A főhercegnő ké-résére Neusser nyomban elküldte Elzholtz dr. egyetem magánta-nárt. Elzholtz dr. három napon ke-resztül állandóan a fiatal Károly mellett volt és az udvarmester he-lyett ő kocsikázott ki vele. Nyom-ban észrevette, hogy csak átmeneti idegzavarokról van szó és szug-gesztív módon igyekezett a fiatal főherceget meggyógyítani. Kísér-lete sikerrel is járt, Károly főher-ceg gyógyult az üldözési má-niából. A főherceg anyja, Mária Jozefa főhercegnő hálafeleként meg-köszönte Elzholtz magántanárnak sikeres működését és egyúttal el-mesélte, hogy gyermekkorában ő is üldözési mániában szenvedett, később azonban teljesen gyógy-ult belőle.

Ez a posztumusz napló-részlet orosz és általában tudományos körökben nagy feltűnést keltett. A volt császári udvar tagjai közül számosan, akiket megkérdeztek, megerősítik IV. Károly gyermek-kori üldözési mániáját.

vennyolc éves korában szívzélhü-dés következtében hirtelen meghalt. Az elhunyt igazgatója volt a szlo-venszkói szövetkezett magyar ellen-zéki pártoknak és jelentős szerepet

játszott Csehszlovákia kisebbségi po-litikai életében. Halála széles körök-ben mély részvétet kelt. Temetése szombaton lesz.

— Világjárók Aradon. Weber Gyula és Hofbauer József osztrák fiatal emberek ma gyalogos világkörüli utjukban Aradra érkeztek. A két fiatal ember Bécsben 1923. június 1-én indult utnak és eddig bejárta Cseh-Szlovákiát, Németországot, Bel-giumot, Hollandiát, Franciaorszá-got, Svájcot, Ausztriát, Olaszorszá-got, Sziciliát, Tunist, Maltát, Egyip-tomot, Palesztinát, Sírát és Török-országot. Weber és Hofbauer a né-met Tournig Club tagja és a new-yorki Wawet-Club 100.000 dolláros jutalomdíjának elnyeréséért járják kő-rül gyalogosan a világot. A világjá-rók a kávéházakban fényképeket árú-sítják és az azért kapott önkéntes adományokból tartják fenn magukat.

— A görög exkirály kalandja. Bucurestiből jelentik: Furcsa kaland-ban volt része tegnap György gö-rög exkirálynak. Automobilsétára ment és sofőrje tudatában annak, hogy gazdája a királyi család tagja, nem mindenben tartotta be az autó-vezetők számára előírt rendszabá-lyokat. Egyik posztoló rendőr meg-állást parancsolt a sofőrnek és kije-lentette, hogy a szabálytalanságért a sofőrt és utasát letartóztatja. Ezzel beült az autóba és a rendőrségre haj-tatott. Itt azután kiderült, hogy György görög exkirályt kísérte be a rendőrprefekturára, ahol sürü haj-longások között kérték bocsánatot a rendőr tulbuzgóságáért. Az exkirály pontosan husz percet töltött a rend-őrség oltalma alatt.

— Elapadt a gasteini vizesés. Bécsből táviratozzák: Gasteinben, a világhírű osztrák fürdőhelyen a tar-tós szárazság miatt teljesen eltűnt az a vizesés, amely egyik legérdeke-sebb természeti szépsége volt a für-dőnek. A vizesés felső részén azon-ban több új meleg forrás keletkezett.

— Az ügyészség fogházában van a sikkasztó aradi vámenőr. A Közlöny mai számában jelentette, hogy Giurgiu Péter Aradváros vámen-őrjét nyolcvanezer lej elsikkasztá-sa miatt letartóztatta a rendőrség. A sikkasztó tisztviselő ellen a város vezetésének megbízásából Oláriu István pénzügyi tanácsos folytatta le a nyomozást. Ma délelőtre az összes tanukat kihallgatta Oláriu ta-nácsnok és a vallomásokról felvett több oldalra terjedő jegyzőkönyvet átküldte a rendőrségre. A rendőrsé-gen szintén befejezték Giurgiu ki-hallgatását, aki nem is tagadta a reá-rótt bűncselekményeket. A rendő-rség ma délben Giurgiu Pétert két rendőr kíséretében átszállította az ügyészség fogházába.

A Notredamei toronyőr.

Januáriusi kapitány

Baby Peggy

az amerikai osodagyermekkei

a főszeroppan, vasárnaptól az aradi Urániában.

— Inzultált pesti színész. Budapestről jelentik: Tegnap hajnalban kinos incidens játszódott le a Margitszigeti nagyszálló halljában. Somlay Artur, a Renaissance Színház művésze, asztalától elutasított egy fiatalembert, aki Somlayt később emiatt felelősségre vonta. Somlay nem reagált a fiatalember felelősségrevonására, mire a fiatalember, egy Papp nevű banktisztviselő, inzultálta. Somlay az affér után telefonon jelelést tett a szigeti rendőri kirendeltség vezetőjének, aki egy rendőrt küldött ki a hajnali órákban a szállóba, az affér szereplőinek kihallgatása céljából. Az ügynek lovagias folytatása nem lesz, miután Somlay támadója ellen bűnvádi följelentést tett.

— Charlie Chaplin vanik. Londonból jelentik: Egy idevaló lap hírt kapott Hollywoodból, hogy Charlie Chaplint már faképnél hagyta fiatal felesége, akivel csak három hónap előtt esküdött meg. Az asszony árva, tehát nagyszüleihez ment vissza és a rokonság tárgyal Charlie Chaplinnal, hogy békésen váljanak el. Egyenesen a nászutról ment vissza nagyszüleinek házába a fiatal asszony.

— Haláragázolt kisfiú. Halálos szerencsétlenség történt ma a timisoarai jözsefvárosi pályaudvarnál. A hatos számú váltóház közelében gyermekek játszottak és játszás közben nem vették észre, hogy egy tolató vonat közeledik. A vonat ütközése oly erővel ütötte el az egyik játékost, Rollik László 13 éves gyermekét, hogy azonnal meghalt.

— Magyar operaénekes jubileuma. Budapestről táviratozzák: Venczell Bélát, a budapesti Operaház kiváló basszistáját tegnap este negyedszázados operai működési jubileuma alkalmából meleg ünneplésben részesítették. Venczell Béla ez előtt huszonöt évvel vidékről került fel, mint kardalos az Operához, ahol néhány év múlva szorgalma folytán magánénekes lett és mostanáig az Opera repertoárjának mindenféle basszus-szerepét énekelte. Tegnap este Rossini „Szevillai borbély” című operájának egyik főszerepét énekelte nagy sikerrel. Az operaénekes telt ház előtt jubilált.

— Razzia cipőtisztítók ellen. Az aradi államrendőrség ma délután öt uccai cipőtisztítót állított elő, akik engedély nélkül működtek. A cipőtisztítók ellen megindult az eljárás.

— Dr. Barabás Béla ügyvédi irodája Arad, Strada Closca (Szt. László-ucca) 7. szám. Fogad délután 3—6 óra között.

— Jelmezes gyermekbál február 15-én délután a Fehérkeresztben az „Aradi Gyermekfelruházó Egylet” rendezésében.

— Fabál február 7-én Aradon, a Központiban.

— Thémés nagy jelmezbálja február 14-én Aradon a városligetben.

— Irodai cikkek Kerpetnél Arad.

A Notredamei toronyőr.

KÖZGAZDASÁG

Alaptökét emel az aradi Victoria takarékpénztár

A pénzügyintézet nagyszerű üzleti eredménye. — Öt és félmillió az elmúlt év nyeresége.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi „Victoria” takarékpénztár és hitelintézet ma tette közzé 1924. évi mérlegét, amelyből megállapítható, hogy a szolid üzletekre bázisozó pénzügyintézet az elmúlt esztendőben hatalmasan fejlődött és a bankszakma minden ágában erős fellendülést mutat. Mindez a Victoria takarékpénztár adminisztratív igazgatóságának, különösen Ádám György vezérigazgató nagy körültekintésével és szakértelemmel végzett munkásságának az eredménye. A mérleg 1924-ben a banktisztviselő nyereségeként 5.600.000 lejt mutat ki, az előző évi 3.800.000 lejjel szemben. Az 1923-as évi osztalék 18 lej volt, a február 15-én megtartandó rendes évi közgyűlésen az igazgatóság ezzel szemben 1924-ről 25 lejes osztalékot ad a részvényeseknek. Az egyes ágakban a kimutatás szerint a forgalom a következő volt: váltószámla 69 millió (az előző évben 52 millió), folyószámla aktívum jelenleg 150 millió (az előző évben 132 millió), a betétállomány az elmúlt évben 8 millióval emelkedett. A Victoria takarékpénztár az üzletét folyamán új fiókjelentést nyitott az aradmegyei Pecica

községben, amely nagyszerűen fungál és már kiterjedt üzletköre van.

Az igazgatóság nevében a közgyűlésen tartandó közgyűlésen Ádám György vezérigazgató javaslatot terjeszt elő alaptökeemelésre. A Victoria takarékpénztárnak jelenleg 12 millió alaptökeje és 9 millió lej tartaléktökeje van. Az igazgatóság 15 millió alaptökeemelésre terjeszt elő javaslatot, amelyet 130.000 darab új 100 lejes névértékű részvény kibocsátásával akarnak elérni. A részvényeket a régi tulajdonosoknak 120, az új tulajdonosoknak 130 lejért adnák el. Ha az alaptökeemelésre vonatkozó indítványt a közgyűlés elfogadja s a pénzügyminiszter jóváhagyja, akkor a Victoria vagyona a tartalékokkal együtt 40 millióra emelkedik. Az igazgatóság azzal a tervvel is foglalkozik, hogy 500 lej névértékű részvényeket bocsájt ki és a 100 lejes jelenlegi részvények tulajdonosait felhívja részvényeik becserélésére. Erre vonatkozólag is a február 15-én tartandó közgyűlés hozza meg a határozatot. A közgyűlés tárgysorozatán jelentős alapszabálymódosítások is szerepelnek.

Zürichben 2.67.50, Párisban 9.60 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Február 5.) Francia frank 10.60, svájci frank 37.50, dollár 192. dinár 3.10, szokol 5.60, lira 8.10, angol font 9.30. **Kifizetések:** Budapest 368, Bécs 365, Prága 5.74, Zürich 37.45, Milánó 8.12, London 9.30, Páris 10.55, Newyork 19.3, Belgrád 3.15.

ZÜRICHI TÖZSDENYITÁS. (Február 5.) Amsterdam 208.75, Newyork 518.12.50, Lond. 2482.25, Páris 28.09.25, Milánó 21.56.50, Prága 15.28.75, Budapest 0.0072, Belgrád 8.39, **Bucuresti** 2.67.50, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.

ZÜRICHI TÖZSDEZÁRLAT. (Február 5.) Amsterdam 208.75, Newyork 518.12.50, Lond. 2482.50, Páris 28.07.50, Milánó 21.57.50, Prága 15.30.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.35, **Bucuresti** 2.67.50, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Február 5.) **Kifizetések:** Páris 10.52, London 926, Newyork 193, Milánó 8, Zürich 37.25, Bécs 0.0027.25, Prága 5.70. **Valuták:** Napoleon 730, aranyárka 44.50, leva 1.33, török lira 1.03, angol font 915, francia frank 10.60, svájci frank 37.50, lira 8.20, drachma 3.30, dinár 3, dollár 190.50, lengyel marka 0.000036, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0026, szokol 5.70.

BUDAPESTI ÉRTEKTÖZSDEZÁRLAT. (Február 5.) Magyar Hitel 445, Osztrák Hitel 167, Salgó 565, Rima 160, Ganz-Danubius 2.920, Köszén 3.080, Szlavonia 66, Schlick 47, Oia 520, Csáky 9 és fél, Hazai Takarékpénztár 2.980. — (A számok ezresekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Feb-

ruár 5.) Belgrád 1159—1165. **Bucuresti** 372—374, London 345—347.000, Páris 3909—3931, Prága 2123—2135, Newyork 72.000—72.410, Milánó 3000—3016, Bécs 101.45—101.95.

— Budapesti banktisztviselők tömeges elbocsátása. Budapestiről táviratozzák: Február elsején újabb két száz banktisztviselőnek mondtak fel.

— Háztartási alkalmazottak adója. A pénzügyigazgatóság miniszteri rendelkezés alapján rendeletet adott ki az adóhivataloknak, hogy ellenőrizni kell a háztartási alkalmazottak és házi varrónők adózását is. A rendelkezés szerint a munkaadók kötelesek alkalmazottaik adóját levonni és az adóhivatalokhoz befizetni, s amennyiben azok maguk tesznek eleget adófizetési kötelezettségüknek, akkor is felelősek alkalmazottaik adó fizetéséért. Mindenki, akinek napi 37 lejnél, vagy havi 750 lejnél több jövedelme van, adófizetésre kötelezett. Ha az alkalmazott teljes ellátást kap fizetése mellett, akkor a készpénzfizetést kétszeresen kell számítani. Így ha valamilyik háztartási alkalmazottnak vagy házi varrónőnek legalább havi 375 lej készpénzjövédelme és teljes ellátása van, akkor jövedelmét 750 lejben kell számítani és ez már adófizetésre köteles.

Világlexikon 380.— lej Sándor hírlapirodában. Arad. 10188

A Notredamei toronyőr.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: REITHY JÓZSEF.

Bella Donna

Pola Negrivel

még pénteken és szombaton

az aradi Apollóban

Megbélyegzett ASSZONY

POLA NEGRIVEL

pénteken és szombaton

az aradi Uránia

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ERTESITES.

A t. utazóközönség tudomására hozzuk, hogy az „Idet” utazási irodával az összeköttetésünk folyó hó 5-ével megszünt, miáltal fenti iroda nevünkben hálójegyekre vonatkozó rendelést felvenni nem jogosult. Kizárólagos autorizált helybeli képviselőnk Arad, Bulev. Regina Maria 18. (Központi Takarékpénztár helyiségében, Reinhart-ház.) 678

Compagnie Internationale des Wagons-Lits

Nemzetközi hálókocsi társaság
Sous Agence de Arad.

FELHÍVÁS!

Egy ügyfelem társas viszonyba szándékozik lépni Ioan Soroceanu veléglőssel (Calea Bihorului 7. sz.) Felhívom hitelezőit, hogy ezen üzlethől származó követeléseiket 3 napon belül irodámban bejelenteni sziveskedjenek, mert későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

Dr. VAJDA IVÁN,
ügyvéd.

675

Timisoarai mozi.

Belvárosi mozi: február 8. és 9.
Gyárvárosi mozi: február 10. és 11.
Mehalai mozi: február 12.

Nagy művészelőadás!

A bőregér

Gyönyörű drámai komédia 6 felvonásban, a hasonló nevű nevezetes operette után. **Eredeti zenekísérettel!** A főszerepekben a német színház nevezetességei: Harry Liedtke, Éva May és Lya de Putty.

Jön! Nagy szenzáció! Jön!

Buffaló Bill

8 nagy rész.

494

Barát Móríc képművelése az aradi Kulturpalotában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Judnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden sőt hirdetés ára hétköznap 2 lej 60 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 3 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. Kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmában a szerkesztői alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatja, illetve helyesbít.

Levelezés.

SAMSA ANNA varrókérek kijön azonnal Temesvárra. Jónel. 669

Alkalmazás.

GYAKORNOKOT keresek azonnali beépítésre. Ajánlatokat „Szorgalmas” feljére Rudolf Mosse hirdetőbe Arad kérem. 10188

UNALLOAN jól főző szakácsné gyermektelen házaspárhoz Hajek úvegkereskedőnél felvétetik. Arad, Str. Metianu 7. 646

ÉRETTSEGIZETT 4 évi bankgyakorlattal 30.000 lei óvadékkal bíró tisztviselő megfelelő állást keres. — Ajánlatokat „3000” jelte alatt az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 658

RAJZOLÓ gyakorlónak, négy középiskolát végzett jól rajzoló fiatalembernek kezdő fizetéssel felvétetek. Virág Kálmán építőmester Arad, Bul. Carol I. 7. 655

KERESÜNK egyes fiatal irodai tisztviselőt lehetőleg gyorsírás-képzettséggel. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 659

TÉGLAGYÁRI GÉPESZ téglagyári üzemi vezetői állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 664

JÓRAVALÓ mindenre leány felvétetik. Jelentkezni lehet Arad, Str. Cosbuc (Wesselényi-u.) 4. Striegl tanárnál. 676

BOLTISZOLGÁ (laborans) felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 10189

CSIKMEGYEI patakmalom részére szak képzett főmolnár és molnárségedet keresünk. Ajánlatokat Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad továbbít. 10189

WIENERIN, perfecte Stenotypistin sucht Stellung Unter „Sofort” an „Mures” Büro Arad. 15137

IRODAI teendőket jártas urleány állást keres. Cím Győrffy „Mures” irodájában Arad. 15131

FIATAL leány kislgyermek mellé ajánlkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 674

FINOM fehérneművarró házhoz ajánlkozik. Arad, Str. Brajbanu 13. Nánásiné. 672

KÉTTAGU család jól főző min. mestert keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 677

Lakás.

NAGYON elegáns, különbéljártu bútorozott szobát keresek, fürdőszoba használattal. Ar nem fontos. Cím: Győrffy „Mures” iroda. 15137

Vétel és eladás.

RÉGI KÖNYVEKET előnyös áron vásárol Sándor hírlapiroda Arad. 10180

HASZNÁLT bõrgarnitúra, ebédli és szalonberendezések, szőnyegek, függönyök, réz és vaságy, gyermek ülő kocsik, wertheim kassza, Singer cipészgép, dísztárgyak, ezüst evőeszközök, irodai írósztalok, fotóelek, bútorok, kézmunkák, puffok, különböző ajándéktárgyak, férfi ruhák stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

BICSERDY, Ember hivatása, Halál legyőzése megrendelhető Sándor hírlapirodában Arad. 10187

CIMBALOM olcsón eladó Arad, Hotel Central portásánál. 657

EZÜST TÁLCÁKAT, ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes bútordarabokat, dísztárgyakat stb. bizományba veszek Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, páratlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felhuruttság, emésztési zavaroknál. Óvakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 6438

VALÓDI perzsaszőnyeg, festmények, ebédli, háló, moke garnitúra, előszobai, mángorlógép eladó. Ujarad Póut 4. 628

ELADÓ 4 ajtó és két ablak Arad, Str. Oituz (Mész-u.) 111. 642

GYAPJUFESZŐ, fonó és kötőgépeket megvételre keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 665

ELADÓ egy teljesen jókarban levő modern keresztúros rövid zongora Arad, Strada Chendi 1-3. I. em., 9. (Kölcsey-utca.) 673

MACULATURA PAPIR 5 kilogrammos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1000

Üzletek.

ÜZLETHELYISEGEK berendezéssel, vagy üresen átadók. Győrffy „Mures” iroda Arad, (volt Wallinger.) 15137

Különbéte.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET betáblázásra azonnal folyósítanak. Haasz iroda, Arad, Str. Romanului 5. (Zrínyi-utca.) 16540

ELVESZETT 50 számu bércocsi hajtást igazolvány. Becsületes megtaláló a benzol levő pénzt megtarthatja, az iratokat postán vagy személyesen juttassa Szombati Uros Arad, Str. Rahovei 132. 670

Magashőfoku 403
szalón kőzén,
Retorta tászen
 csomagokban és ömlesztve, hűt és ipari célra, házhoz szállít.
Altmann Ede,
 Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boro B.-tér) 44

Illits BRISTOL-szálló
 BUDAPEST 216
 Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Amerikába, Braziliába és más államokba szóló utlevélre fényképek előírás szerint készülnék:
„FOTÓ” Vilanyfényképezésben, Arad, Str. Eminescu 13. (Deák F.-u.)

Alkalmi kínálat.
 Piactéren kétemeletes bérpalota központi fűtéssel, parkettés cselekedés nagy arakásokkal kedvező fizetési feltételekkel eladó.
„ARGUSNAL” Arad, Str. Eminescu 1. (Deák Ferencc-utca.) 16650

Üres telkek
 Aradon, a Str. Consistorului (Batthyány-utca) 220.000 lejért eladó. — Megbizott: Uranul-iroda Arad, főpostával szemben. 16076

Arad, Calea Saguna (Varjassy Lajos)-
 utcaiban 3 szobás magánház. Istállóval, udvar, kerttel 240.000 lejért eladó. Áprilisra átvehető. Megbizott: „Urami” iroda Arad, főpostával szemben. 16076

Sebők Pál
 Arad, Str. Gen. Gheorghesou (volt Tabajdy-utca) 2. sz. alatt, az új Neumann-házban lévő
kárpitos műhelyében minden a szakmába vágó munkák jutányos ártól és izléses kivitelben készülnek. 15137

FABRICA de TRICOTAGE
Societate Anonima Româna
 Baourest, Strada Laboratorilor 5-7, gyakorlott
Raschel munkásokat keres
 Jelentkezések irásban, képesítő bizonyítványokkal kéretnek. 610

NE DOBJA ELI rossz villanyégőt mert azokat újra becsereiheti, töröt üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képkerekezést és üvegezést legolcsóbban vállalok. Karlsbadt porcellán kilószámra kapható Aradon, SCHWARZ üvegesnél, a zsidótemplom mellett. 541

Vasuti menetjegyek és menetjegy füzetek
 a bel- és külföld összes vonalaira, oda és vissza, hálókocsijegyek, hajójegyek, kombinált különféle osztályú jegyek, utazásra vonatkozó felvilágosítások közvetlenül az autortizált kizárólagos képviselőnél.
„IDEIT”
 utazási és szállítási iroda
 Arad, Str. Brajbanu No. 3. (Welter J.-u.)
 Telefon 306. 826
 Felvilágosítással és Arszámtással az érdeklődőknek állandóan szívesen szolgál az irodai órák alatt délelőtt 9-12-ig, délután 8-8-ig, vasár- és ünneppnapokon 11-12-ig.

Regatul României,
 Tribunalul din Arad,
 Cof. 470—1925.

PUBLICATIUNE.
 Tribunalul Arad face omisiuni cá in urma cererii lui Carol Neczin comerciant de albituri bárbătești domiciliat în comuna Pâncota, pe baza paragrafului 7 a ord. min. 4070—1915 M. E. și a introduș procedura de concordat forțat fără faliment.
 Ca supraveghetor de avare este numit Dl dr. Rostl Rudolf ad vocat în comuna Pâncota.
 Creditorii sunt provocați ca creanțele lor prescirs în paragraful 28 a sus așezatei legii să se anunte până la 28. Februarie 1925 ca altfel nu au drept de vot.
 Termen de desbatere este 10 Martie 1925 ora 9 a. m. (trib. Arad, etaj. I. No. 74.)
 Efectul de drept a procedurii se incepe cu ziua de 27. Ianuarie 1925.
 Arad, la 27. Ianuarie 1925.
 ORNSTEIN m. p. consilier.
 Pentru conformitate: GARTNER, oficial superior.

UTLEVELEK

Utlevelere vizumot

vizumozását és bármilyen megbízásokat felelőség mellett naponta ellintezünk
CLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.

Gyűjtőhelyek: 277
LÖBL hírlapiroda Arad, (az Apollo mezival szemben).
WEINBERGER öipószlet.

Weisz Dávid az aradi államrendőrség mellett (Bohus-palota).
Pichler papirkereskedés

számtalanszor bizonyított pontosság-gal naponta garancia mellett szerez: **Sándor hírlapiroda,** Arad, megyeházzal szemben. Gyűjtőhelyünk nincs!

"VICTORIA"

Institut de Credit și Economii S.P.A. Arad | Takaré- és Hitelintézet R.-T., Arad.

Convocare.

Domnii acționari ai INSTITULUI de CREDIT și ECONOMII „VICTORIA” prin aceasta să invite, conform §-ului 27 din statute, la

a XXXVII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Arad, la 15 Februarie 1925. la 11 ore înainte de amiază în localurile Institutului (Bulevardul Regele Ferdinand I. No. 3.)

OBIECTE:

1. Raportul Direcțiunii, al Comitetului de Supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra împărțirii venitului curat.
3. Urcarea capitalului social.
4. Modificarea paragrafelor 24, 27, 35, 47 și 53 din statute.
5. Fixarea marcelor de prezentă.
6. Alegerea a 3 membri în Direcțiune și a întregului Comitet de supraveghiere.

Domnii acționari cari doresc a participa la Adunarea Generală în persoană sau prin plenipotențiați, în sensul §-ului 22 din statute sunt rugați a-și anunța la Direcțiune dreptul lor de participare la Adunarea Generală și eventual dovezile de plenipotență, cel puțin cu 24 ore înainte de Adunarea Generală.

Arad, la 31 Ianuarie 1925.

DIRECȚIUNEA.

Meghívó.

A „VICTORIA” TAKÁRÉK- és HITELINTÉZET r.-t. T. részvényesei az alapszabályok 27. §-a értelmében ezennel meghívotnak a

XXXVII. évi rendes közgyűlésére,

mely Aradon, 1925. február hó 15-én d. e. 11 órakor fog megtartatni az intézet helyiségeiben (Bulevardul Regele Ferdinand I. No. 3.)

TARGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg megállapítása.
2. A tiszta nyereség felosztása.
3. Az alaptőke felemelése.
4. Az alapszabályok 24, 27, 35, 47 és 53. paragrafusainak módosítása.
5. A jelenléti jegyek megállapítása.
6. Az igazgatóságba 3 tag és az egész felügyelő-bizottság megválasztása.

Azon részvényes urak, akik a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazott által részt óhajtának venni, az alapszabályok 22. paragrafusa értelmében felkéretnek, hogy a közgyűlésen való részvételi jogukat esetleg meghatalmazásaikat a közgyűlés előtt legalább 24 órával az igazgatóságnál jelentsék be.

Arad, 1925. január hó 31.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Activa — Vagyon **Contul Bilant — Mérleg-számla, la 31. Decembrie 1924.** Pasiva — Teher

Casa — Pénztár		8534224 74	Capital social — Alaptőke		12000000
La bănci — Bankoknál		7292436 68	Fond de rezervă general — Általános tartalék alap	7000000	
Escont — Váltótárca		69619388 03	Fond de rezervă special — Külön tartalék alap	1583970 04	
Hipotecă — Jelzálog kölcsönök		218765 50	Fond de penziune — Nyugdíjalap	904460 76	9488430 80
În cont-curent — Folyószámlai kölcsönök		56086830 80	Depuneri spre fructificare: in livrete — Takarékpénztári betétek: könyvecskére	76699704 66	
Lombard — Lombárd		1795	Depuneri spre fructificare: in cont-curent	8582944 81	85282649 47
Diversi debitori și poziții tranzitoare			Takarekpénztári betétek: folyószámlára		3333867 04
Különléle adósok és átmeneti tételek		339429 38	Depozite de cassa — Pénztári letétek		
Efecte proprii — Saját értékpapírok		6758707 50	Creditori: diverse conturi creditoare și poziții tranzitoare — Hitelezők: különféle hitelező és átmeneti tételek		6820028 51
Efectele fondului de penziune — Nyugdíj alap értékpapírjai		509140	Rescont — Visszszámítás		25995450
Realități proprii — Tulajdon ingatlanok	175000		Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék		122529
Casele din Arad — Intézeti házak Aradon			Interese tranzitoare anticipate — Előre felvett kamatok		1855982 67
Casa filialei din Chișineu — Fiókintézeti ház Chișineuon	20000		Beneficiu net — Tiszta nyereség		5641574 06
Casele filialei Siria — Fiókintézeti házak Sirian	228880				
Casa filialei Borosineu — Fiókintézeti ház Borosineuon	30000				
Casa filialei Radna — Fiókintézeti ház Radnán	115000				
Casa filialei Pecica — Fiókintézeti ház Pecican	500000				
Realități de vânzare — Egyéb eladó ingatlanok	20913 97	1089793 97			
Mobiliar (descriis — Berendezés (leirva)					
		150540511 55			150540511 55

Gheorghe Adam, m. p.
director executiv — vezérigazgató.

Arad, la 31. Decembrie 1924.

Pentru contabilitate — a könyvelésért:
Virgil Anonescu, m. p.
subdirector — aligazgató
expert-contabil — jogositott könyvelő.

DIRECȚIUNEA — IGAZGATÓSÁG:

Roman R. Ciorogariu, m. p.
președinte — elnök.

Dr. Aurel Demian, m. p.
v. președinte — alelnök.

Dr. Sever Ispravnic, m. p.

Ăxente Secula, m. p.

Dr. Cornel Ardelean, m. p.

Procopiu Givulescu, m. p.

Dr. Ștefan C. Pop, m. p.

Ilie Papp, m. p.

Traian Vașian, m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE — FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

619

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent și l-am aflat în consonanță cu registrele institutului. — Alulirott felügyelő-bizottság a jelen számlát megvizsgálta és az intézet könyveivel egyezően találta:

Aurelia St. Suluțiu, m. p.
președinte — elnök.

Dr. Eugen Beleş, m. p.

Demetria Muscan, m. p.

Dr. Aurel Raicu, m. p.